

JAN ZIĘBA

ur. 1906; Huta Borowska

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Puławy, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, getto, Holokaust

Żydzi w czasie okupacji niemieckiej w Puławach

[Kiedy] Niemcy [chcieli wejść do Puław to], most opuścili z jednego końca i z drugiego, po jednym przęśle. Niemcy nam dobudowali trochę i przeszli przez most do Puław. Przeszli przez most, zaczęli się rządzić, zakładali swoje władze i mieliśmy się słuchać na ślepo, to, co oni nam kazali. Jeśli chodzi o Żydów, [to] jak weszli Niemcy to tworzyli z tych Żydów takie gromadki po dziesięć [osób] i ci Żydzi biedni musieli iść i śpiewać to co oni chcieli. Ich wybijali, jak się nie słuchał zastrzelił Niemiec Żyda. Musieli chodzić i śpiewać, traktowani bardzo źle. Nie wiem, czy byli głodni czy nie, chodzili po mieście i śpiewali po żydowsku i po niemiecku. Swoje piosenki tradycyjne też śpiewali. Getto było w bok od Lubelskiej ulicy [się odchodziło], w tych małych uliczkach, tylko tam. Na stacji był budynek, tam wywozili [Żydów] i tam strzelali za torami i wyrzucali ich. Do Puław byli sprowadzani Żydzi z zagranicy, z Węgier, Czechosłowacji. [Wszystkich trzymano] w getcie pod gołym niebem, bo to była jesień. [W łaźni miejskiej też ich trzymano], utykali w kąty, a rano zabierali. Pamiętam taka ładna Żydówka była, to dwóch Niemców, wzięło ją na spacer, poszli za tory z nią i tam ją zastrzelili, i rzucili w lesie. Jak im się coś nie podobało, to [brali] za tory kolejowe i tam rozstrzeliwali. Kazali później sprzątać władzom polskim, sołtysowi polskiemu. Niemcy nie sprząтали, tylko Polacy musieli. Jeden taki porządny Żyd, był kierownikiem szkoły, wzięli go, zmarnowali. Drugi był doktorem, zabili. Z początku wykorzystywali, a później już jak mieli swoich ludzi, to Żydów pozabijali.

Data i miejsce nagrania	2004-03-19
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"